

Djevelens fotspor

Hvem var det som gikk oppover vulkanen – for 350.000 år siden?

Av Magnus Holm | Publisert 11.05.2020

Del | Last ned

Slik så det kanskje ut da vulkanen Roccamonfina hadde utbrudd for 350 000 år siden. Illustrasjonsfoto: Getty Images

Vulkanen Roccamonfina ligger i Italia. For cirka 350.000 år siden hadde den et kraftig utbrudd. En dødelig sky av gass, støv og aske ble spydd ut over et stort område.

Utbruddet må ha vært livsfarlig for alle som levde i området. Likevel våget noen seg opp på selve vulkanen. Like etter utbruddet. Noen har nemlig laget fotspor i asken.

De fleste fotsporene går nedover. Vekk fra det farlige vulkankrateret. Men ett sett med spor går i motsatt retning. Oppover.

Skummelt

Nå har Roccamonfina har vært utdødd i 50.000 år. Likevel har nok folk i området skjont hvor farlig denne vulkanen har vært. De pleide å kalle de forsteinede sporene for "djevelens fot-spor". Bare et mektig overnaturlig vesen ville gå på et så farlig sted, mente de.

De siste 17 årene har italienske forskere undersøkt fotsporene flere ganger. De har funnet 81 fotavtrykk. Men hvem var det egentlig som lagde dem?

En annen art

Forskerne tror naturligvis ikke det var djevelen som ruslet rundt på vulkanen. Men det var nok ikke akkurat mennesker heller. I hvert fall ikke mennesker av vår egen art, Homo sapiens. For da fotsporene på Roccamonfina ble avsatt, fantes antakelig ikke Homo sapiens ennå. I hvert fall ikke i Europa. Forskerne er fortsatt ikke sikre på hvem som lagde fotsporene. Kanskje var det neandertalere. Eller kanskje var det en enda eldre menneskeart.

En forsker markerer de eldgamle sporene med kritt. Foto: NTB scanpix

Små føtter og korte skritt: Forskerne har funnet avtrykk etter minst fem par føtter på Roccamonfina-vulkanen. Fotsporene er korte og brede. Forskerne tror de som lagde sporene, må ha vært ganske små, rundt 1,5 meter høye. Og de hadde det ikke travelt. De korte skrittene viser at de ikke løp, men gikk rolig. Foto: NTB Scanpix

Nysgjerrige typer?

Forskerne vet heller ikke hvorfor noen våget seg opp på den farlige vulkanen, mens lavaen fortsatt var myk og litt varm. Men vulkaner bringer ikke bare død og elendighet. De kan være nyttige også.

Vulkansk stein kan bli til skarpe verktøy og våpen. Asken gjør jorda fruktbar, slik at både planter og dyr trives i nærheten.

Her må det mer forskning til: Kanskje fotsporene stammer fra noen som lette etter steiner? Eller som jaktet på dyr? Eller kanskje de forhistoriske menneskene bare var noen nysgjerrige typer?

Kloden vår

Steiner og vulkaner

Historie

Fakta om vulkaner

Vulkaner er åpninger i jordoverflaten der smeltet stein og gass fra jordas indre kan slippe ut.

Magma: Glovarm stein fra jordas indre. Magmaen blir til dypt nede i jorda. Under et vulkanutbrudd strømmer magmaen opp gjennom jordskorpa og ut av åpningen.

Lava: Når magmaen kommer ut i fri luft, størkner den og skifter navn. Nå kaller vi den lava.

Vulkaner blir bygget opp av størknet lava og annet materiale som den spyr ut under utbrudd.

Fakta om menneskearter

Homo sapiens: Moderne mennesker. Alle mennesker som lever i dag, tilhører denne arten.

Neandertalere: En menneskeart som levde i Europa samtidig med Homo sapiens. Neandertalerne forsvant for rundt 30.000 år siden.

Nyeste om steiner og vulkaner

Ser du hva dette er?

Publisert: 11.05.2020

Steinen som Norge er laget av

Publisert: 22.01.2020

Kastet stein for sikrere veier

Publisert: 03.01.2018

[Se flere artikler](#)